

Naturpolitisk Udvalg (NPU) Årsberetning 2023 vers. 13.01.2024

Medlemmer af udvalget i 2023: Henrik Boeg (Fredensborg), Jørgen Jacobsen (Halsnæs), Stig Englund (Hillerød), John Hansen (Frederikssund og bestyrelsen), Jørgen Hansen (Helsingør), Carsten Michael Jørgensen (Gribskov og bestyrelsen), Bent Kjær Hansen, januar-maj, herefter Richard Larsen (Rudersdal), Per Grove Thomsen fra juni (Hørsholm), Allerød (vakant) og Inge Hansen (Skovbrugerråd NSJ og bestyrelsen). Udskiftninger i NPU: Richard Larsen afløste Bent Kjær Hansen i august, som repræsentant for Rudersdal Kommune. Efter flere års fravær af repræsentant fra Hørsholm Kommune trådte Per Thomsen til i juni. NPU vil gerne benytte lejligheden til at takke Bent for den store indsats i udvalget og samtidig byde velkommen til Richard og Per. - Udvalget har desværre ikke længere en kommunerepræsentant i Allerød. Udvalget har i årets løb afholdt 10 møder.

Større sager:

Genopretning af Søborg Sø – status v. Bjørn Svendsen, Inge M. Hansen og Henrik Boeg.

Caretakergruppen bestod i 2023 af Bjørn Svendsen, Inge M. Hansen, Carsten M. Jørgensen, Dorte Andersen, Mogens Holme, Kim Høite, Lars Falck og Henrik Boeg. Gruppens ynglefugletællinger resulterede i bearbejdede yngefugletal for 18 arter. Mest bemærkelsesværdigt var, at der for 3. år i træk (bortset fra en enkelt fugl en enkelt nat i 2021) ikke blev registreret engsnarre i området. De bearbejdede ynglefugletal kan findes ved at følge dette [link](#).

I maj 2023 erfarede vi, at Gribskov Kommune havde vedtaget Kommuneplantillæg nr. 9 Rekreativ anvendelse ved Søborg Sø. Kommuneplantillægget var efter vores opfattelse ikke i overensstemmelse med den statslige planlægning, idet det åbnede op for mere rekreativ udnyttelse. På trods af ret ihærdig fremsendelse af skrivelser til Miljøstyrelsen, Plan- og Landdistriktsstyrelsen samt Naturstyrelsen og møde med sidstnævnte lykkedes det os desværre ikke, at få nogle af de statslige myndigheder til at tage sagen op. Vi har også påpeget problemet overfor kommunen.

Genetableringen af søen og de dermed forbundne anlægsarbejder forudsætter tilladelser efter naturbeskyttelseslovens §3, vandløbsloven og landzonetilladelse. Gribskov kommune sendte disse tilladelser i høring i september 2023. På trods af et særdeles grundigt forarbejde fra Naturstyrelsens side blev vandløbstilladelsen anket af 2 lodsejere pga. af afvandingsforhold. Problemet skulle nu være løst efter forhandling med lodsejerne, og en ny tilladelse efter vandløbsloven er sendt i høring. Anlægsarbejderne kommer derfor først gå i gang for alvor i 2024. Der er allerede nu meget vand og mange fugle i søen.

Beretning fra de enkelte kommuner v. kontaktpersonerne:

Helsingør v. Jørgen Hansen

I forbindelse med etablering af Natur National Park Hellebæk skov og Teglstrup Hegn, skal det blot oplyses at vi i projektgruppen afventer et nyt udspil fra Naturstyrelsen. Behandling af udkast til Plejeplan for Keldsø Fredningen. Repræsentanter fra Gribskov og Helsingør kommuner har sendt deres kommentar vedr. plejeplanen. Sager i forbindelse med Naturbeskyttelsesloven: Dispensation til rydning eller oprensning af § 3 mose/sø. - Oprensning af Kronborg Slots indre Voldgrav. I Gurredam Spejderlejr rydning og oprensning af mose. På Flynderupgård oprensning af sø. Oprensning af privat sø i Hornbæk. Oprensning af to regnvejrsløbsbassiner i Kommunen. Desuden er der givet dispensation til udskiftning af bro i Esrum Sø og en bro i en privat sø i Hornbæk. En sti er i et privat område blevet lukket for offentligheden, men ejerne er pålagt at etablerer stien igen i henhold til Naturbeskyttelsesloven. - En del ansøgninger vedr. byggesager, ridehuse, garager, terrasser nedrivning/opbygning hvor der gives tilladelse/afslag. Men som regel ingen "fugl i sagen". - 4 årlige møder i Det Grønne Råd. Tovholder på et stort fuglekasseprojekt i boligafdelingen Vapnagård.

Fredensborg v. Henrik Boeg

Der er afholdt 4 møder i Grønt Råd. - Vi har deltaget i offentligt vandsyn vedr. Nivåen i Langstrup Mose og vedr. Usserød Å, hvor der havde været klager vedr. afvandingsforhold og okkerudledning. - DOF har afgivet høringssvar i forbindelse med kommunens politiske visioner: 'Grøn Politik' og 'Bolig-, arkitektur- og ejendoms politik', hvor vi påpeger, at hensynet til naturen skal prioriteres højere end henholdsvis rekreativ udnyttelse og traditionel pleje af grønne områder. - Vi har kommenteret kommunens udkast til 'Handlingsplan for biodiversitet 2024-2027', hvor vi har påpeget, at det ved genetablering af naturtyper, hvor fuglelivet er sårbart overfor færdsel (eng og strandeng), vil være nødvendigt at planlægge omfanget af færdsel i disse områder, herunder også friholde områder for fladefærdsel. - Vi har overfor fredningsnævnet støttet kommunens ansøgning om dispensation mhp. naturpleje og etablering af vandhul i Kelleriskilen. - Vi har deltaget i besigtigelse med Fredningsnævnet i Nivå Strandpark, hvor kommunen havde søgt om dispensation til opstilling af 5 trænings-redskaber. Fordi området i forvejen er meget befærdet og fuglelivet sparsomt, gjorde vi ikke indsigelse. - Der er ikke noget nyt om Nivå Engfjord projektet, som er et kombineret klima-lavbunds- og naturgenopretningsprojekt der omfatter bl.a. Nivådalen og Langstrup Mose.

Gribskov v. Carsten Michael Jørgensen

Det Grønne Dialogforum: Der har i årets løb været 4 møder i det grønne råd. Rådet har stor politisk opmærksomhed. Byrådspolitikerne møder flittigt op og er meget lyttende. Mange emner er taget op i rådet herunder kommunens klimaplan fra okt. 2023. I efteråret blev rådet udvidet med en repræsentant for jægerne. - Opsætning og overvågning af tårnfalkekasser: Et projekt som startede i 2015 i samarbejde med "naturfolkene" på rådhuset. I 2021 blev et antal kasser på vores

initiativ nedtaget af kommunens åmænd med henblik på genopsætning på bedre egnede lokaliteter, men grundet tidspres er dette ikke sket. Til gengæld er 5 kasser blevet "udlånt" og ophængt ved Æbelholt Kloster, som ligger i lokalafdelingens område. - Deltagelse i udadrettede aktiviteter: Ørnens Dag i februar ved Pøleåens udløb i Arresø med ca. 400 deltagere. Grøn Lørdag på havnen i Gilleleje i maj. Naturens Dag ved Esrum Møllegård i september med NP Kongernes Nordsjælland som arrangør. Årligt DN-arrangement i Ruslands lyngbakker (træk-et-træ) hvor vi møder op med kikkerters, teleskoper og fortælleglæde om fuglelivet i bakkerne. - NP Kongernes Nordsjælland: Sekretariatet har bedt DOF NSJ om hjælp til at observere ca. 130 mursejlerkasser på 21 bygninger i nationalparken. Læs mere om det på vores hjemmeside. - Henvendelser fra "bekymrede naboer": Det sker med jævne mellemrum, at vi får henvendelser fra mennesker, der beder os som forening at klage eller protestere i forhold til myndighedsafgørelser, som man mener vil forstyrre fuglelivet. Det sker f.eks. hvis man bliver nabo til en ny mobilmast, større anlægsarbejder eller lignende. Der er kun sjældent "fugl" i henvendelserne. Vi har netop haft en sag om kommunens tilladelse til et projekt vedr. Hulerød Kro i Dronningmølle, hvor vi måtte afstå fra at klage til kommunen, da projektet ikke forstyrrede fuglelivet.

Hillerød v. Stig Englund

Bygge- og udviklingsprojekter med store medicinalvirksomheder, supersygehus m.v. præger i den grad kommunen. Det sætter pres på natur, grønne områder og landskabskilerne ind mod Hillerød by. De seneste meldinger tyder dog på en vis opbremsning i væksten. - Det Grønne Råd i kommunen kæmper for naturen, men blev skåret væk i budgettet for 2024 og frem. Heldigvis fortrød politikerne i 11-time og fandt de 20.000 kr., som det "koster" at betjene rådet. - Planen for biodiversitet blev imidlertid slagtet i budgettet og udsat på ubestemt tid. - Lokalplanen for en ny bydel, Favrhøj, ved den nye Favrholt S-togsstation, som rummer en flere hundrede meter lang transparent støjskærm, er påklaget af DN. Både DOF og DN har advaret om fuglekollisioner og landskabsforurening. - DOF har tilkendegivet, at vi ikke er modstandere af statens oplæg til udlæg af to områder til energiparker i Hillerød kommune, da der ikke er særlige fugleinteresser forbundet med områderne,

Halsnæs v. Jørgen Jacobsen

Grønt Råd har fået ny funktionsperiode (som kommunalbestyrelsen) og er stort set genvalgt. Undertegnede repræsenterer stadig DOF i rådet. - Fredningen af Arrenæs behandles i det lokale fredningsnævn. Auderødlejren er på Kommunens initiativ holdt udenfor fredningen. Nuværende ejere har planer om 280 fritidsboliger på lejrens areal. DOF, DN og grundejerforening er imod planerne. Der er ikke søgt om byggetilladelser og kommunen vil derfor ikke endnu gå ind i sagen. - Der er udpeget 2 områder til energiparker i Halsnæs kommune, dels omkring Torup og dels omkring Ølsted. Ingen af lokaliteterne har særlig fuglemæssig interesse. Men lokalt er der meget stor interesse for projektet og også et pres på DOF for at fremhæve de fuglemæssige interesser. Sagen er ikke behandlet politisk i kommunen, som mener at realisering kræver lokal politisk accept i kommunen. DOF følger sagen. - Ny plan for Natura 2000 områderne: Miljøstyrelsen har videresendt DOF's ønske om vurdering af

kitesurfings forstyrrende effekt på fuglelivet i fuglebeskyttelsesområdet mellem Lynæs og Korshage, til DCE Århus. Ingen afgørelse endnu.

Frederikssund v. John Hansen

Grønt Forum: Fratrådt som formand. I et samarbejde med så mange organisationer bør posten gå på skift, og DOF havde siddet "på flæsket" i 5 år. Status: vi har et godt samarbejdende Forum. Eksempelvis vedtog vi på seneste møde enstemmigt et forslag til forbedring af kommunalt oplæg til Plejeplan for Græse-Ådal, en bynær naturperle, der har vores bevågenhed (ynglende rørhøg, blåhals, skægmejse, spurvehøg, musvåge m.fl!). - Kommunen har over tid vist øget interesse for samarbejde/inddragelse af Grønt Forum. Senest har vi holdt fælles besigtigelsestur i Græse Ådal. Positivt signal: vil i forbindelse med opdatering af Natura-2000 planerne se med velvilje på indskrænkede adgangsmuligheder til området i fuglenes yngletid på Græse Strandenge. - En relativt ambitiøs Naturhandleplan 2024 – 2027 blev ramt af manglende midler under budgetforhandlingerne. Plaster på såret: Naturafdelingen slap for budgetsparekniven (de holdt tidligere hård for). Så det var godt nyt – midt i elendigheden. - Og så lige et par større pip til slut: Kyndbyværket desværre uden ynglende vandrefalke i 2023. Lidt håb i mørket: Både adult han og hun set på skorstenen over sommeren og senere, så vi håber. Havørnene klarer sig fint i kommunen: Med årets nye par i Sømer Skov er der nu mindst 4 etablerede par, og der er lidt "uro" i kulissen, så.....

Allerød v. Arne Kristensen

Efter 6 år er der endelig blevet truffet afgørelse i fredningssagen Bastrup Nord – 322hektar bliver fredet. Sagen blev rejst af Allerød Kommune og DN i 2019, menforarbejdet startede allerede i 2017 på initiativ af ca. 50 lodsejere. Kun 2 lodsejere har været imod. Imidlertid er sagen blevet udskudt dels pga. Corona dels pga. af en sygemelding fra nævnets formand, der så senere blev skiftet ud. Arealet, der kun omkring Kedelsøadal er en fuglelokalitet med en del sangfugle bl.a. nattergal, er unikt rent geologisk og rummer aflejringer fra både sidste og forrige istid, men fredningen begrundes også af at arealet, der mest udgøres af bar mark, danner bindeled mellem to eksisterende fredninger – Øvre Mølleådal og Krogenlund. Da sagen har trukket ud, nåede Region Hovedstaden at vedtage en ny råstofplan, og i den blev Stålhøjgård, beliggende midt i fredningsarealet, udpeget til mulig grusgravning. Men dette har fredningsnævnet altså set bort fra. DOF Allerød har deltaget i alle møder og besigtigelser og bakket fuldt og helt op om fredningen især med fokus på Kedelsøadal.

Rudersdal v. Richard Larsen

Fugleværnsfondens nye Naturrum i Vaserne blev indviet i november 2023, det er bestemt et besøg værd. - Helårsgræsning med heste genoptages i Vaserne i 2024 og er allerede genoptaget i Maglemosen. - Det grønne råd i Rudersdal mødes igen i foråret 2024 efter flere års pause. - Jægersborg Dyrehave udvides mod nord ved at inddrage dele af Jægersborg Hegn. Urørt skov med udsatte hjorte som naturplejere.

Hørsholm v. Per Thomsen

Der kæmpes for at få etableret et permanent Grønt Råd i kommunen.

Kommunernes Grønne Råd

DOF Nordsjælland er repræsenteret i de Grønne Råd i alle 9 kommuner ved de respektive NPU-medlemmer. Undtagen er dog Allerød, og i Rudersdal har det Grønne Råd ikke haft møder de seneste 3 år! Udover møder i de grønne råd er der et godt samarbejde med Klima-, Natur-, Plan- og Miljøafdelingerne i de respektive kommuner om § 3-sager efter naturbeskyttelsesloven, biodiversitetsplaner, plejeplaner, lokalplaner, udlægning af naturstriber på landbrugsarealer, opsætning af fuglekasser og fugledata for udvalgte lokaliteter m.v.

Brugerråd (NST) v. Inge Hansen

På Naturstyrelsens hjemmeside kan bl.a. dette læses om Brugerrådet: "Brugerrådet har til formål at styrke det lokale samarbejde med Naturstyrelsen. Brugerrådene skal styrke det lokale engagement i og indflydelse på forvaltningen og brugen af de naturområder, som Naturstyrelsen forvalter. Brugerrådene skal inden for nationale rammer bidrage til at skabe lokale løsninger på lokale problemstillinger. Brugerrådet har dog ingen beslutningsmyndighed". Rådet i Nordsjælland består af 13 forskellige interesseorganisationer. Rådet mødes 2 gange om året: forår og efterår. Forårsmødet indeholder sædvanligvis en tur, hvor Naturstyrelsen Nordsjælland fremviser nogle af de i igangværende projekter i skovene.

DOF Nordsjælland har i årets løb gjort opmærksom på den skævvridning mellem benytter og beskytter i de Nordsjællands skov. DOF Nordsjælland er repræsenteret ved Inge Hansen. Referaterne fra brugerråd Nordsjælland kan læses her:

<https://www.dofnordsj.dk/eksterne-udvalg-og-grupper/brugerrad-nst>

Søbrugerråd Arresø under NST Nordsjælland v. Jørgen Jacobsen

Der afholdes 1 møde årligt. Seneste møde 16/3-2023 og næste planlagt til 22/2-2024. Rådet består af mange forskellige foreninger fra friluftslivet med forskellige holdninger, kommuner og landbruget. Deltagerne og NST orienterer om igangværende sager. Der træffes ikke beslutninger. Ved sidste møde blev følgende drøftet: DOF ønskede Fugletårnet i Nørremosen reetableret. - DOF bekymret ved udsigten til øget friluftaktivitet på Arresø fra udvidelsen af Ramløse havn. Særlig kajaksejladser kan forstyrre ynglende fugle i rørzonen og rastende skalleslugere om vinteren. Den ny lokalplan for Ramløse havn er endnu ikke udkommet. - Desuden drøftedes Flodemål, pleje af bredzonen, minkbestanden og bævere. Der henvises til detaljerede referat på NST's hjemmeside ([link](#)).

NB. Naturnationalparker i Nordsjælland, Nationalpark Kongernes Nordsjælland, dialogmøder med NST Nordsjælland og Søbrugerråd Esrum Sø beskrives ikke i NPU-beretningen, da sagerne ligger i bestyrelsens regi og dermed i beretningen herfra.

Sammensat af Stig Englund den 02.01.2024. Revideret den 08.01, den 09.01, den 10.01, og den 13.01.2024